

Méně než 1 z 10 zakladatelů startupů v oblasti špičkových technologií jsou ženy

- Nová studie EPÚ ukazuje rostoucí počet žen v oborech přírodní vědy (Science), technika (Technology), technologie (Engineering) a matematika (Mathematics), ale jejich zastoupení zůstává nízké mezi vynálezci, zakladateli patentujících startupů a odborníky v oblasti patentů.
- Genderová propast se prohlubuje v každé fázi kariéry, přestože výzkum vedený ženami vykazuje srovnatelný inovační potenciál.
- Podíl účasti žen se výrazně liší podle země i technologického sektoru.

3. 3. 2026 – Observatoř Evropského patentového úřadu (EPÚ) pro patenty a technologie zveřejnila novou studii o ženách ve STEM, která odhaluje pomalý pokrok a přetrvávající rozdíly v oblasti vynálezecké činnosti, deep-tech podnikání, profesí spojených s patenty a kariérních drah držitelů doktorských titulů. Zpráva, vydaná před Mezinárodním dnem žen, poskytuje pevné panevropské důkazy podporující Strategii EU pro rovnost žen a mužů, cíle Evropského výzkumného prostoru a ambice Evropy posílit technologickou suverenitu v rámci nové Evropské inovační agendy.

„Je zřejmé, že posílení účasti žen na inovacích představuje pro Evropu významný přínos,“ uvedl předseda EPÚ António Campinos. „Diverzita není něco navíc — je palivem průlomových inovací. Tato studie odhaluje přetrvávající překážky na cestě k pokroku a umožní Evropě naplno využít inovační potenciál napříč výzkumem, patentováním a podnikáním. EPÚ v této oblasti hraje aktivní roli. Dnes tvoří ženy jen přibližně čtvrtinu našich patentových examinerů a jejich podíl se díky cíleným náborovým aktivitám každým rokem zvyšuje. Mezi patentovými examinery, které jsme přijali v loňském roce, bylo 31 % žen. V našem programu Young Professionals jsou ženy zastoupeny více než 50 %, což zajišťuje silnou základnu budoucích talentů.“

Studie ukazuje, že **podíl žen mezi vynálezci v Evropě se v posledních letech zvýšil jen mírně — v roce 2022 dosáhl 13,8 %** (oproti 13 % v roce 2019). Ačkoli jsou ženy stále častěji součástí vynálezeckých týmů, mnohem méně často jsou uváděny jako samostatné vynálezky. To ukazuje na přetrvávající strukturální bariéry. Z hlediska zemí vykazují nejnížší rozdíly Portugalsko a Španělsko.

Výrazně nízké zastoupení žen v deep-tech podnikání

Genderové rozdíly jsou obzvláště patrné u patentujících startupů. Pouze **13,5 % startupů vlastních patenty má ženu mezi zakladateli**. Rozdíly mezi evropskými zeměmi jsou značné: nejvyšší zastoupení žen vidíme ve Španělsku, Portugalsku a Irsku, zatímco Nizozemsko, Rakousko a Německo patří k zemím s nejnižším podílem žen. Pod průměrem evropských zemí se nachází i Česká republika.

Novější startupy jsou diverzifikovanější: u mladších firem je podíl startupů se ženou-zakladatelkou 14 %, zatímco u podniků starších 20 let je to pouze 5,9 %. Firmy spoluzaložené ženami však čelí větším problémům v pozdějších fázích růstu — jejich zastoupení klesá u pokročilejších investičních kol.

Prohlubující se rozdíly a nevyužitý inovační potenciál

Ve všech zemích jsou ženy nedostatečně zastoupeny mezi doktorandy, kteří následně přistupují k patentování, přestože na doktorském stupni studia jsou zastoupeny silně. **V každé fázi kariéry se rozdíl zvětšuje.** Tento fenomén je obzvláště patrný při přechodu od výzkumu ke komercializaci.

Studie rovněž potvrzuje, že výzkum žen má srovnatelný inovační potenciál jako výzkum mužů. Nižší zapojení žen do patentování tedy není důsledkem nižší kvality výzkumu, ale spíše důsledkem sociálních, institucionálních a ekonomických faktorů.

Výrazné rozdíly existují také mezi jednotlivými technologickými oblastmi. **Nejvyšší podíl žen-vynálezkyň je v oblastech farmacie (34,9 %), biotechnologie (34,2 %) a potravinářské chemie (32,3 %).** Tyto obory tradičně přitahují více žen ve výzkumu. Na opačném konci žebříčku jsou technické obory, jako jsou obráběcí stroje (5,7 %), základní komunikační procesy (5,5 %) a mechanické prvky (4,9 %). Nejvyšší zastoupení žen mezi vynálezci mají univerzity a veřejné výzkumné organizace (24,4 %); naopak nejnižší podíly vykazují malé a střední podniky a individuální přihlašovatelé.

Zmenšování rozdílů v patentových profesích

Studie se zaměřuje i na další role ve vědecko-technologickém ekosystému, které jsou klíčové pro inovace. Podíl žen mezi evropskými patentovými zástupci nyní dosahuje 29,2 %, a dále roste. Tento trend podporuje širší evropské úsilí o diverzitu a inkluzi ve vědě a technologiích.

Další informace:

Studie: [Advancing women in STEM](#)

[Stránka EPÚ věnovaná ženám-vynálezkyním](#)

Kontakt EPÚ:

Roberta Romano-Götsch

Mluvčí EPÚ

Tiskové oddělení EPO

press@epo.org

Kontakt ÚPV:

Jana Engelová Pavková

jana.pavkova@upv.gov.cz

tel. 778448110